

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA Nr. 681
din 27.05.2008

Dosar nr: 632/2007

Petiția nr: 12661 din data de 18.10.2007

Petent: E M

Obiect: Acordarea priorității, în judecarea cauzelor, părților care sunt reprezentate de avocat sau consilier juridic, nerespectându-se astfel ordinea afișată pe lista cauzelor de judecată.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1. E M ,

I. 2. Denumire și sediu reclamat

2. A. Domnul D R , Tribunalul Buzău,

2. B. Consiliul Superior al Magistraturii, Calea Plevnei nr. 141B, sector 6, București

II. Citarea părților

Urmare petiției înregistrate cu nr. 12661 din data de 18.10.2007, formulată de către petent, în temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, părțile au fost invitate, prin adresele cu nr. 4514/20.03.2008, 4515/20.03.2008 și 4516/20.03.2008, la sediul C.N.C.D pentru audieri. La audierile din data de 17.04.2008 s-a prezentat doar reclamatul D R

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

III. Susținerea părților

Susținerea petentului

În memoriul său, petentul sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la faptul că în data de 01.10.2007, în ședința de judecată a Secției de Contencios Administrativ și Fiscal, președintele completului de judecată, domnul D R , a anunțat că vor avea prioritate în judecarea părților care sunt reprezentate de avocat sau de consilier juridic. Ca urmare a acestui anunț, petentul precizează că nu s-a mai respectat ordinea afișată pe lista cauzelor de judecată, fiind judecate cu prioritate cauzele reprezentate de avocat sau de consilier juridic în defavoarea celorlalte cauze, printre care și cea a petentului. În memoriul său, petentul susține că, prin măsura luată de președintele completului de judecată, s-au încălcat prevederile Constituției României care statuează că cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. Totodată, petentul susține că sunt încălcate prevederile Legii 303/2004, în conformitate cu care judecătorii trebuie să fie imparțiali și prin întreaga lor activitate sunt obligați să respecte egalitatea cetățenilor în fața legii și să asigure un tratament nediscriminatoriu tuturor participanților la procedurile judiciare indiferent de calitatea acestora.

Susținerea D D R , președintele completului de judecată în cadrul Tribunalului Buzău, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal

Prin adresa cu nr. 16128 din data de 20.11.2007, reclamatul susține că acuzațiile aduse de petent sunt „trunchiate și tendențioase” și vin ca urmare a faptului că reclamatul a judecat în decursul unui singur an mai multe cauze în care petentul a fost parte. De asemenea, reclamatul admite faptul că, la începutul ședinței respective, a anunțat că vor fi strigate în primul rând cauzele care se amână din diverse motive și, totodată, că vor avea întâietate, cu acordul participanților la procesele în curs de soluționare, cauzele cu caracter de urgență cu condiția ca părțile să fie în sală. În continuarea susținerii sale, reclamatul a precizat că, petentul, deși prezent în sală, nu s-a împotrivit în niciun fel situației, având în vedere că pârâta nu era prezentă în sală și că, în aceste condiții, cauza petentului nu putea fi soluționată, deoarece s-ar fi încălcat dreptul la apărare al pârâtei.

În concluzie, reclamatul consideră că petentul nu a fost în niciun fel discriminat ci s-au respectat doar principii de drept obligatorii, specifice oricărui proces civil.

Prin adresa cu nr. 5859 din data de 16.04.2008, reclamatul aduce câteva precizări de natură procedurală pentru a completa și a întări cele spuse în adresa anterioară, cu scopul de a demonstra faptul că a respectat întru totul procedura în ceea ce privește situația la care face referire petentul.

Susținerea Consiliului Superior al Magistraturii

Prin adresa cu nr. 1619 din data de 22.01.2008, Consiliul Superior al Magistraturii susține că prioritatea acordată cauzelor în care părțile sunt reprezentate nu poate fi considerată o îngrădire a accesului la justiție a celorlalte

persoane, care înțeleg să nu apeleze la serviciile unui avocat, întrucât acestora nu le este afectat dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil. De asemenea, raportat la situația de față, CSM susține că instanța nu a refuzat să judece cauzele în care părțile nu sunt reprezentate, ci a înțeles să dea întâietate acelor dosare în care părțile sunt reprezentate, având în vedere că exercitarea activităților specifice, de către avocați, presupune prezența acestora și la alte instanțe, atât pentru a asigura reprezentarea altor părți, cât și pentru a asigura apărarea, în alte cauze, în special în cele penale.

Prin adresa cu nr. **5537 din 11.04.2008**, CSM subliniază faptul că aspectele semnalate de petent nu pot fi reținute ca fapte de discriminare ținând cont de prevederile art. 16 din Constituția României coroborate cu prevederile art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. De asemenea, se invocă dispozițiile art. 104, alin 13 din Regulament, conform cărora, președintele completului de judecată poate dispune luarea cauzelor într-o altă ordine decât cea înscrisă pe lista de ședință, pentru motive temeinice.

IV. Motivele de fapt și de drept

În fapt, Colegiul Director reține faptul că, petentul sesizează C.N.C.D cu privire la acordarea priorității de către președintele completului de judecată, cauzelor în care părțile sunt reprezentate de avocat sau de un consilier juridic. De asemenea, Colegiul Director reține faptul că dl. D R , președintele completului de judecată în cadrul Tribunalului Buzău, Secția de Contencios Administrativ și Fiscal a declarat faptul că, la termenul respectiv, partea adversă reclamantului nu era prezentă în sală, în condițiile în care a fost reprezentată la fiecare termen de judecată și, în concluzie, cauza reclamantului nu putea fi soluționată fără prezența acesteia.

În drept, Colegiul Director reține că, potrivit **Constituției României**, art. 20 alin 1, „Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ratificată de Romania prin Legea 30 din 18 mai 1994, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 135 din 31 mai 1994, prevede în art 14 ca: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională și socială, apartenență la o minoritate națională, avere naștere sau orice altă situație”.

În același sens, **Protocolul nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, ratificat de Romania prin Legea nr. 103/2006 art 1 prevede interzicerea generală a discriminării:

„1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, pe rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Conform art 2 alin (1) din OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, *“prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe baza de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boala cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.*

Analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, **Colegiul Director** se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale articolului 2. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Colegiul Director consideră că, în cazul de față, petentului nu i s-a încălcat niciun drept în sensul **art.1 alin. 2 lit. a) din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată** care prevede ca „Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi: a). dreptul la un tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui alt organ jurisdicțional”.

Acesta apreciază că măsura luată de judecător, de a acorda prioritate cauzelor în care părțile sunt reprezentate de un avocat sau un consilier juridic, se justifică pentru buna administrare a actului de justiție, și nu conferă drepturi suplimentare vreunei categorii de participanți în cadrul procedurilor judiciare, în această manieră neafectându-se nici dreptul la un proces echitabil.

Din acest punct de vedere **Colegiul Director** consideră că măsura este justificată obiectiv de un scop legitim, de a asigura cu celeritate desfășurarea

procedurilor, iar mijloacele sunt adecvate și necesare, deoarece nu există o îngrădire a accesului la justiție, ci doar o stabilire a unei ordini, care să asigure desfășurarea procedurilor eficient.

Examinând sesizarea petentului și dispozițiile legale incidente, constată că soluționarea faptelor prezentate nu sunt fapte de discriminare potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

Opinie separată exprimată de Haller István

1. Acordarea priorității pentru cazurile cu avocați și consilieri juridici reprezintă o deosebire pe bază profesională, care are ca efect restrângerea exercitării, în condiții de egalitate, a dreptului la apărare.

1.1. Existența deosebirii este evidentă din moment ce aceste cazuri sunt tratate cu prioritate de reclamat, oferindu-le întâietate.

1.2. Criteriul, de asemenea, este clar formulat. Diferențierea se crează între persoanele care și-au angajat avocat și persoanele care nu au angajat avocat, în mod indirect între părțile care au condiția materială de a angaja un avocat și cei care nu.

1.3. Deosebirea afectează drepturile procedurale asigurate de **Codul de procedură penală**, în consecință și dreptul la un proces echitabil.

2. Se poate observa că reclamatul nu neagă afirmațiile petentului cu privire la obiectul petiției, prin adresa înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu **nr. 5.633/14.04.2008** recunoaște că a acordat prioritate cazurilor cu avocați și celor cu consilieri juridici, însă a considerat că acele cazuri sunt urgente, fără să motiveze de ce ar fi mai urgente decât acele cazuri în care persoanele nereprezentate de avocați trebuie să se prezinte și la locul de muncă, altul decât instanța de judecată.

3. Prin adresa înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu **nr. 5.633/14.04.2008** reclamatul își schimbă poziția, afirmând că petentul nu s-a împotrivit schimbării ordinii cazurilor. Întrucât nu a depus nici o dovadă în sensul acestei afirmații, ea nu poate fi luată în considerare. Conform **O.G. nr. 137/2000**, republicat, art. 20 alin. 6, „*persoanei împotriva căruia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare*”.

4. Reclamatul invocă o singură justificare: „*măsura se justifică pentru buna administrare a actului de justiție*”. Această formulare este extrem de vagă, nu conține nicio garanție că metodele de atingere a acestui scop sunt adecvate și necesare. Buna administrare a actului de justiție ar fi garantat dacă oamenii nu ar fi obligați să aștepte timp îndelungat pentru a-și putea exercita drepturile procedurale, moment în care nu ar mai trebui să se asigure priorități avocaților. Faptul că se acordă aceste priorități pentru avocați, arată că actul de justiție nu este deloc bine administrat, iar măsura nu face altceva decât să scutească avocații de la stat la coadă și să oblige părțile să aștepte și mai mult, chiar până la infinit, având în vedere fluxul continuu de avocați care depun acte sau care consultă dosare.

5. În consecință, consider că acordarea priorității pentru cazurile cu avocați sau consilieri juridici, în stabilirea ordinii de dezbatere a cauzelor penale, este discriminatorie.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 6 voturi pentru și unul împotriva**, ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. faptele prezentate nu constituie acte de discriminare, conform **art. 2 alin. 1** Ordonanței de Guvern **nr.137/2000**, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
2. clasarea dosarului;
3. o copie a hotărârii se va trimite părților ;

V. Modalitatea de plată a amenzii

-Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

GERGELY DEZIDERIU – Membru

HALLER ISTVAN – Membru

IONIȚĂ GHEORGHE – Membru

NIȚĂ DRAGOȘ – Membru

PANFILE ANAMARIA – Membru

TRUINEA PAULA ROXANA – Membru

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

